

A Járáság

117

Hindenburg és Ludendorff.

Holzer
cs. és kir. udvari és kamarai szállító
divatháza
Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 9.

HUBERT J. E.

GENTRY CLUB

kapható minden nagyobb üzletben

ELSŐ MAGYAR
 PEZSGŐ-GYÁR
 POZSONYBAN

Alapított 1825-ben

Báró Bianka fényképészeti műterme.

Különlegesség: színes fotó szíxxek.

Telefon: 95-18. Budapest, II., Margit-körut 1.

A Dáma

női kalapsalon

Telefon: 171-56.

Váci-utca 11/b
 félemelet

LOHR MÁRIA · KRONFUSZ

Gyár és fő-üzlet: Budapest,
 VIII., Baross-utca
 85.

A főváros első és legrégebb
 csipketisztító-, vegytisztító és
 kelmefestőgyári intézete ala-
 pítva 1867. évben

Telefon József 2-37.
 Fiókok: II., Fő-utca
 27., IV., Eskü-ut 6,
 Kecskeméti-utca 14,
 VI., Andrássy-ut 16,
 VI., Teréz-körut 39,
 V., Harmincad-u. 4,
 VIII., József-körut 2.

BARRAKONYI **KOVÁCSY FERENC** BORTERMELŐ

Saját termésű tokajhegyaljai borai

SZŐLŐK :: TÁLLYÁN :: PINCÉK

Valódi garantált tiszta tokaji borok minden
 előkelő bor- és csemegeüzletben kaphatók.

KIÁLLITÁSI KITÜNTETÉSEK:

Szeged	1876	S.-A.-Ujhely	1881	Budapest	1896
Páris	1878	N.-Kikinda	1884	Páris	1900
Székesfehérvár	1878	Budapest	1885	Pozsony	1902
Kassa	1880	Brüsszel	1888	Pécs	1907

Vezérképviselő:

KARÁCSONYI FERENC BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 10.

A MAGYAR KATONA Irta: LAMPÉRTH
 GÉZA.

MEGRENDELHETŐ „A TÁRSASÁG“ KIADÓHIVATALÁBAN
 (BUDAPEST, DUNAPALOTA-SZÁLLÓ) ÁRA 4 KORONA.

Rácz Dániel

*Női felöltők, angol kosztümök és alkalmi toalettek,
 blousok, pongyolák ruháza és műtermei*

*Sürgöncim „Roburácz“
 Telefon: 167-02.*

*Budapest,
 IV., Tizyá-utca 2.*

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA.

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, DUNAPALOTA – TELEFONSZÁM: 60–88.

III. évf.
44-ik szám.

Előfizetési árak: egy évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 40 fill.

Budapest.
1916 november 5.

A béke kohója.

Irta Dobay István.

A minap egy országgyűlési képviselő szükségesnek tartotta fölvetni a kérdést, miért került német kézbe a középponti hatalmak hadműveleteinek vezetése. A kérdésre tettekkel felel a ma történelme: Erdélyből kitakarodott az oláh, Romániában pedig betelik a végtet, Mackensen és Falkenhayn huszárjai alatt száguldó paripák vágtatnak a kivivott diadalra és jogosan-e, vagy jogtalanul, időszerűen-e, vagy korán, — orosz külön-békéről beszélt két napig az egész világ. Dicsőség és hála a hősöknek, palma a diadalmas vezéreknek, de ki nem gondolna az öröm boldog napjaiban Hindenburgra, ki nem tekintene fölfelé, a hol e csodás szervezet, e hibátlan idegrendszer feje tervez, intéz és irányít, — harcol és győz. Ime, a kérdésre az aktuális felelet és újra meg újra aktuálissá lesz a Hindenburg főhadiszállása, a hol a jövő békéjét kovácsolják a háboru izzó tüzeiben.

*

A Hindenburgnál töltött napjaim legérdekesebb emléke az a délelőtt, melyen a tábornagy meghívására és engedelmével dolgozószobájában maradtam s néma hallgatója és szemlélője lehettem annak a csodás munkának, melynek hatása a gigászi harcvonal minden pontján szinte óráról-órára érezhető.

Reggel fél kilenc órára voltam hivatalos Hindenburghoz. Vezérkarunk fiatal képviselője, Fleischman kapitány nyolc órakor értem jött, együtt mentünk a marsall elé.

Nagy, emeletes épület a Generalstab háza. A lépcsőházban posz-

toló katona jelenti, hogy a marsall még nem érkezett meg. Keresztül megyünk a hivatalos termeken, melyeknek beosztása Hindenburg óhajára a következő: a lépcsőházból nyíló első nagy szoba a marsallé, melyen át az osztrák-magyar vezérkar képviselőjének szobájába jutunk. Hindenburg kívánsága, hogy Fleischman kapitány közvetlenül mellette legyen. Reggeli első utja a kapitány szobájába vezet, az ő íróasztalánál intézi a marsall első napi munkáját: a mi harctereink helyzetének az éjjel érkezett jelentések alapján való megállapítását. Pontosan elmagyaráztat magának mindent, az ellenség legkisebb mozdulata sem kerüli el figyelmét.

Mikor Hindenburg szobáján áthaladtam, önkéntelenül is megálltam, hogy körülnézzek. Tágas, világos, nagy szoba, egyszerű íróasztallal, az asztalon felhalmozott térképek, irások. A falon néhány orosz fejedelmi kép, melyet az elűzött oroszok otthagytak és eltávolítani nem tartottak érdemesnek. A terem két sarkában óriás kályha, orosz divat szerint a szoba menyezetéig ér, számítva a bekövetkező roppant hidegokra.

Pont félkilenckor érkezik a kegyelmes ur. Nyílik az ajtó: előttem áll az a férfi, a kit nemzete még életében halhatatlanná tett és akire elfogódottság nélkül nézni alig lehet. A Hindenburg név a világ óriásává nőtt, a melyet szövetségesei tisztelnek, ellenségei félnek, mint egykor Attilát, Isten ostorát.

Rövid, őszintén meleg beszéddel üdvözlöm, Ő mélyzengésű, kedves hangján felel; a lovagias, a bátor magyar nem-

Hindenburg marsall délelőtti sétáján a főhadiszálláson.

Magánfelvétel.

Handwritten text in German, likely a letter or a page from a memoir, dated 1860. The text is written in cursive and includes the name 'Hindenburg' at the bottom.

Handwritten text in German, dated 1860, mentioning 'Piotrkow 29. 10. 14.' and 'von Hindenburg'. It appears to be a note or a short letter.

Hindenburg verse, melyet egy kadétiskolai pajtása emlékkönyvébe irt növendék korában, 1860-ban s ugyanannak 1914. okt. 14-én mint vezérezredes.

zetről beszél, irántunk való rokonszenvét hangoztatja és kijelenti, hogy nagyon vágyik bennünket közlebről megismerni. Mihelyt teheti, el fog jönni hozzánk, most azonban egyelőre én érzem jól magam főhadiszállásán.

— Szívesen látom este nyolc órakor vacsorára — mondta lebilincselő nyájassággal. — Ebédre nem hívom, az nálunk nagyon is gyorsan megy, félóra mulva mindenki fut a dolga után. Este azonban kedélyesen megülünk s jóízűen elbeszélgetünk.

Azután Fleischman kapitányhoz fordul:

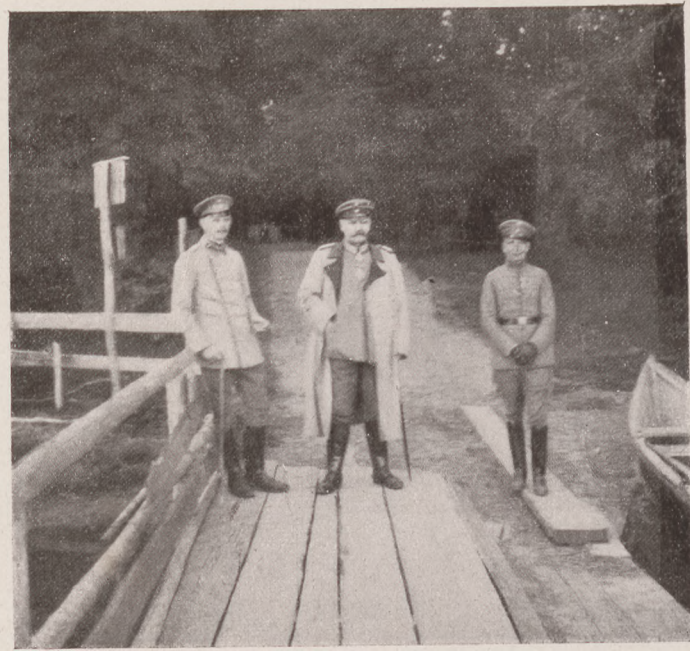
— Azt hiszem, vendégünket érdekelni fogja, hogyan folyik nálunk a munka, kérem, kapitány ur, adja elő jelenteni valóit. Maradjon most kérem nálunk — fordul hozzám — és nézze végig, hogyan dolgozunk itt.

Felejtethetlen lesz az a délelőtt, a melyet Hindenburgnál és pompás vezérkaránál munkájuk közben töltöttem. A hatalmas vezér íróasztalhoz ült és ceruzájával (látogatásom emlékéül nekem ajándékozták, történelmi ereklyeként őrzöm) követve a tömör egyszerűséggel előadott jelentések fonalát, a legapróbb részletekig magyaráztatott el magának mindent. Sokszor kérdéssel szakította félbe munkatársait és nem egyszer tett egy-egy számomra módfelett érdekes megjegyzést. Közben szólt a telefon, jöttek a hírek, mentek a parancsok s én lélegzetfojtva, tágranyilt szemmel figyeltem az előttem lejátszódó történelmi jelenetet. Nem értettem meg persze mindent, hiszen a háboru hosszú ideje alatt csodás gépezetként összetanult vezérkar nem szorult rá, hogy hosszasan fejtegesse je-

lenten valóit, feltűnt azonban, milyen tömör rövidséggel cserélték ki egymással hadseregek sorsát intéző észrevételeiket. A jelentések után, melyet élesen figyeltem, a melyek érdekes tartalmát azonban nem szánhatták a nyilvánosságnak, Hindenburg megbizta és megkérte Fleischman kapitányt, hogy a vezérkar összes tisztjével megismertessen s a főhadiszállás minden érdekességét mutassák meg nekem. Azután barátságos kézszorítással bucsuzott: este a vizontlátásra.

A marsall és szükkörű társaságában, esténként nyolc órától közel éjfélig vacsora alatt és után, a háboruval kapcsolatos dolgokról szinte meglepő nyíltsággal folyt a szó. A világháború irányítóinak minden megjegyzése mélyen vésődik be emlékezetembe. Sok új dolog mélyére láthattam, sok jelenségről nyertem más képet, sok keserűségnek ismerhettem meg valódi okát. A magyar viszonyokra vonatkozó értesüléseik pontosak, ismerik erényeinket, tudják hibáinkat. Beszéltünk Tisza Istvánról, a lengyel kérdésről, Andrássy Gyula vonatkozó tervezetéről, a román helyzetről, a nemzetiségekről, sokat Angliáról, a bolgár-ról, a görög-ről, Erdélyről.

Nem magyar, — német ember a hadseregünk legfőbb vezére ma, de örülünk neki, mert magunk sem szerethetjük jobban ezt az ezeréves országot, mint a hogy Hindenburg becsüli és szereti a magyarokat és ha fájdalmasan csalódtunk a könnyen szálló békehírekben, bizonyára nem fogunk csalódni Hindenburgban, a kinek genialitása könnyebben fogja majd megoldani a béke gordiusi csomóját, semmint gondolnók és a mint azt a háboru tüzet szító Anglia szeretné.

Hindenburg a főhadiszálláson; tőle jobbra fia, balra a német császár legifjabb fia, Joachim porosz kir. herceg. Mágántelvétel.

Esterházy Alajos gróf, 7-es huszárcapitány, hősi halált halt az erdélyi harctéren. A háború elején jelentkezett frontszolgálatra és hősiiesen harcolt mindvégig. Lelkes művelője volt a lóversenysportnak.

Dobay István 1907. szept. 21.-én a nagyváradai lóversenytéren készült felvétele.

MUSZKA FOGOLY LEVELE.

1.

A malomudvart őszi szél seperte,
Fent zúgva járt a nagy malomkerék.
Négy muszka foglyok zsákokat cipeltek,
És átkozták a muszkák istenét.
Sok frissen örölt, jó liszt volt a zsákban
És hazagondolt most a négy fogoly.
S négy muszka szívből tovaszállt a sóhaj:
Amerre a Don sötét vize foly...
Amerre a Don sötét vize foly...

2.

Éjfél felé oszt zúgolódni kezdtek,
Hogy mit is kéne most már tenniük...
Az éccakába szemük könnybe lábbadt,
És fölkesergett bánatos szívük.
Az egyik így szólt: Mér nem hal a cár meg?
A másik így szólt: Szurják ki szemét!
A másik kettő nagyokat sóhajtott —
És kattogott a nagy malomkerék...
És kattogott a nagy malomkerék...

3.

Hajnal felé a négy közül az egyik
Egy lócára leül és írni kezd:
„Te muszka cár, tenéked írok mostan,
Hallgasd meg kérlek, jó lélekkel ezt!
Négyen vagyunk mink itten egy malomban,
S otthonról egyikünknek sincs híre...
Fejezd be már a gyilkolást, elég volt!
Mert mink már nem haragszunk senkire...
Mert mink már nem haragszunk senkire...”

Somlyó Zoltán.

PALINODIA.

Most olyan jó volna: csak szárnyra kelni,
Váratlan menve, érkezni, kedves, hozzád
S mintha lélek lennék csak, átölelni
S lehellet módon megcsókolni orcáid.

Test nélkül lenni veled, körülted, nálad,
Látni, rajtad mily szép a ruhád és az ékszer;
Körülnézni szép asszonyos szobádat
S megkérdezni, hogy velem megelegszel?

Érezni a szived csendes, nyugodt verését,
Lelkemhez simuló finom asszony-lelked
És nézni két szemednek rebbenését,
Hogy a múltat mégis tán nem felejtet.

— Olyan jó volna édes: csak szárnyra kelni,
A lélek szárnyán repülni, szállni hozzád
S érezni: milyen jó boldognak lenni
S hogy milyen közel van hozzánk a menyország.

Szigethy Ferencz.

DALOK.

I.

Valaki énnékem egy virágot tépett
És valaki mélyen a szemembe nézett...

Mért van, hogy azóta nem tudok nevetni
S azt a szempillantást nem tudom feledni...?!

II.

Már régen kellett volna mennem...
A gyermekágyak lágy ködéből.
Virágfűzérrel, mosolyogva
Lépni a titokzatos útra...

Mert semmi sem volt még enyém
És én nem voltam senkié;
Ugy éltem mindig, ugra készen
A messzi távolok felé...
Nem voltam gazdag, sem szegény,
Nem kellett félnem semmitől,
Nem sirtam még és nem nevettem,
Még titkos szóktól nem remegtem
Az éjjelek kinzó ölén...
Senki sem várt, senki sem hívott,
Az édes csendben jártam, keltem,
Nem álltam friss sirok felett
És bús, álmatlan éjjelek
Nem rémitgették még a lelkem...

De egyszer egy dalos tavasz
Énnékem adta minden mézét
És keservekkel teli kelyhét
Nyújtotta ez a hazug élet:
S most elmenni már innen félek,
Ezer szál húz ide vissza mindég,
Ezer fájdalom és reménység
Most elveszem erőtlenség,
Mivel az élet megkínál...

Már régen kellett volna mennem...
— Hogy elmúlt minden, mit szerettem,
Most nem tudok meghalni már...

Anna Mária.

Öt török, öt görög.

Irta Somlay Károly.

I.

A Bársonyos patak felett egy dombon fekszik Szentandrás. Csupa garádostetejű, egyforma házikókból áll a falu. Csak a három templom mutat eltérést. Az egyik a dombon büszkélkedik és a tornyán rozsdás görög kereszt van; ez a Knyazevác-templom. A másik a völgyben van és roskadó tornyáról hiányzik a kereszt; ez a Jagodinác-templom. A harmadik templomot a falu végére építették és torony sincsen rajta; ez meg a kálvinistáké.

A faluban régebben csupa rác lakott és módos, ragyogos emberek voltak. Csak jóval később jöttek ide a Nyírségből a bátori szabadhajduk, a kálvinisták.

A rácok Knyazevácról és Jagodinácról települtek Szentandrásra és mindegyik csapat külön templomot épített.

A mikor még nem jártak gőzkocsik, a szentandrásai rácok, a *bátykók* Szabolcsban és Szatmárban gabonát, Zemplénben pedig borokat szedtek össze olcsó árakon és csak akkor vitték a készleteket a pesti piacra, ha szűk termékek voltak.

Aztán megindult a vasuti közlekedés és a rácokra nem volt többé szükség. Lassacskán el is költöztek Szentandrásról; a fiatalok más vidékekre, az öregek a temetőbe. A népes zadrugák (házközösségek) megritkultak; a fuvarosok szekerei nem verték fel a port az országuton és a babonás rác hajadonok Szent Iván éjjelén nem ugráltak tüzeket a szentandrásai réten.

Új emberek jöttek a faluba. Lassan szállingóztak ugyan a darutollas kalapok, a fürtös gubák és a kállói szűrők, de szállingóztak. Nemsokára már vigan szántottak az ugaron a csalészarvu tinók és eltűnt a mezőről a varjutóvis; a kaszálók pedig vadbükköny és hékautaj helyett kövér szénát termettek.

A jagodinácok egy szálíg elpusztultak Szentandrásról, csak a puszta templom és a templom falára festett álmosképű görög szentek maradtak itt emlékül. A knyazevácok közül négy-öt familia élt még a faluban: a siket Mónus patikárius, aztán a Husvik trafikos és a kövér Dusán, a kinek egy szutykos kafanája volt, aztán a tréfás Sztanya kántor és végül a patriárkaszakállu Cirill pópa.

A Mónus bácsi ugyan bátran becsukhatta volna a patikáját, mert a goszpodárok és a goszpodinok, — akik egykor medicinákat, szagos vizeket és pirosítót szoktak tőle vásárolni, — már régen a föld alatt vannak; a magyar paraszt pedig nem él patikabéli orvossággal, az a réten szedi a herbákat. A Dusán kafanájára se volt szükség, mert a szentandrásai csibukozó bátykók régóta a felhők felett szürsölik az arabiai bab fekete levét. Dusán azért mégis nyitva tartotta a kafanát és kiállt a küszöbére tubákolni.

A pópának a vállát verte a haja, a szakállá meg az övéig ért. Ugy mondja, hogy a mióta pappá kente a budai püspök, azóta nem nyultak ollóval sem a hajához, sem a szakállához; ennek pedig már ötven éve. Az öreg ur leginkább a patikáriust kedvelte és minden délelőtt átballagott hozzá néhány jó korty karminatívára. Délutánoként is meg szokta látogatni és bor mellett a régi időkről beszélgettek; mert Mónus bácsinak sok bora feküdt a pincében és a komótszekerény fiókja tele

volt dohánnal, a pipatóriumon pedig sorban álltak a borostyáncsutorás csibukok.

Az öreg rácok sohse fogytak ki a penészes mésekből. Mesélgettek és nem törődtek a tatárba szu nyiri jövevényekkel, a kik hasogatták a pihent mezőket és toronymagas asztagokat raktak a kalászból.

Vasárnap délelőtt, — a mikor megszólaltak a harangok, — furcsa képet mutatott a falu. A Knyazevác tornyáról bömbölve hömpölyögtek a hangok a völgybe és recsegtek tőlük a házikók ablakai. A falu végi magyar templom kisharangja alig tudott szóhoz jutni. De ez csak kívülről volt így; a templomokban másként volt. A rác templomban fáradtan, álmosan zengett a Goszpodai pumiluj; mintha sirból jöttek volna az áriák. . . . A fatemplomban a hosszú lócákon ugyan csak kántáltak ám vékony hangon a vastagnyaku magyarok. Szinte harsogott a sok acélos gége.

II.

A szentandrásai hajdukak akkoriban csak egy lévitájuk volt, Kopár Áron. A tiszteletes ur egy kis eszterhás vityillóban lakott és ebben oktatta a dacos kun csemetéket. Ő gondozta a hivek lelkeit is és sokszor felsóhajtott:

— Lélek, lélek! . . . De én Uram, miből élek?!

Egy nyolc éves fia volt néki és sokat bajoskodott a gyerekekkel, mert a Dani volt a legvásottabb a falubéli fiúk között. Az egész nyarat a bükkös hegyeken töltötte és tarnicsvirágot szedett a patikának; esők után pedig csibiskegombát hozott a rác papnak. Télen a pópáéknál lopta a napot és magyar szóra tanitgatta a pópa unokáját, az árva kis Milicát, aki ekkor négy éves lehetett és szájátva hallgatta a fiut, amint nevetgélve oktatta:

— No Milica, mondd utánam, hogy: öt görög, öt török, öt görög, öt török . . .

— Öttöjök . . . öttöjök . . . öttöjök . . . — pötyögte a kis leány.

A fiu ismét folytatta a studiumot:

— Figyelj, Mili. Találd ki, mi ez: nekem is van, neked is van, kertben kóré, annak is van. Mi ez?

A leányka bámulta a fiu tudományát, de a kérdés örök talány maradt volna számára, ha a fiu meg nem magyarázza neki, hogy:

— Csacsi, még ezt se tudod? Hát árnyék . . .

A rác pap nem nézte szívesen, hogy a gyerekek együtt vannak. Idegenkedett a szükszavú, kevély nyiri emberektől. A gyerekek mégis összebarátkoztak. A kis leány, — ha csak megtudott szökni hazulról, — első utja is a Kopárékhoz vitte; mert a fiu egy szekérkét csinált, ebbe beleültette Milicát és nyargalt vele a Bársonyos partján, mint a táltos csikó. Ha pedig almát kapott a levitáék Danija, a viláért sem ette meg, hanem zsebre vágta és azt mondta, hogy:

— E jó lesz a Milicának. Ű szereti az aómat . . .

Egy-két év multán el kellett a funak menni a faluból. A *Szegények Oskolájába* vitte őt a tiszteletes ur Patakra. Mikor aztán nyaranta hazajött vakációzni, alig ismerte meg Milica. A bagolynyerítés-levesen, a kemencenyőgés-csuzpájzon és a gyürkés brugón ugy megnyulott, hogy tizenöt éves korában akkora volt, mint a süttőlapát nyele.

A leányka is felnőtt és a hosszú, fekete haja ugy

CSODÁKAT MIVEL A SZÉPSÉG TUDATA!

CSODÁKAT VARÁZSOL ARCÁRA!

BRÁZAY „Najád” arc- és kézkrémje!

Mindenütt kapható! Készíti: Brázay Kálmán, Budafok. Budapesti raktár: VIII. ker., Baross-u. 43. szám.

megsűrűsödött, hogy alig tudta a fején csomóban tartani. Már nem kellett az «Öt tőjök» miatt pirulnia. Kevélyen vágta ki a pataki diák előtt, hogy:

— Öt görög... öt török... Ugy-e, már tudok a nyelveteken!

— A nyelvünkön! A nyelvünkön! — igazította ki a fiú.

— No jó, hát a nyelvünkön... Ugy-e már tudok a nyelvünkön beszélni?

Hanem bezzeg fordult a kocka. Most Dani pirult a leány előtt. Nem bírta el a két fekete szem sziporkáit. Bizony kiszaladt volna a világból a fekete szemek elől, de nem lehetett kiszaladni...

A Milica füleiben pedig, — bármit dolgozott is, — néha csak megcsendült a fránya öt görög és ilyenkor mindig maga előtt látta a hosszulábu kamaszt, aki kétkerekű hintón huzigálta őt egykor a Bársonyos partján.

Egyszer aztán sok időre ment el Dani Szentandrásról. Hollandiába küldték a göttingai egyetemre teológiát tanulni és most már humanisszimé-nek szövegetek. Négy évig volt oda és nagy elvétve jött tőle egy-egy levél.

Négy esztendő alatt sok mindenfélét gondol egy leány. Terveket sző; álmodik a jövő boldogságról. Szent-András estjén Milica is bevetette kendermaggal a kút környékét és a veteményt megboronálta a hajával, hogy ez éjszakán megálmodja a jövődöbeljét. Megálmodta. Egy szőkebajszu, fiatal férfi jött el hozzá kisasszonylátásra, hosszú, fekete ruhában... Jaj, ez nem a Dani, mert ő neki nincsen ilyen gunyája!...

A négy év eltelt és a levél helyett tiszteletes Kopár Dániel jött haza. Bokáig érő fekete tógában jött és az egyetemi figarókalap volt a fején. Az arca olyan halványpiros lett, hogy ha a kis szőke bajusza nincsen, lánynak tudták volna a szentandrásiak.

— Az álom... Az álom... Jól jövendölt az álom... A hosszú feketeruhás... — suttopta Milica.

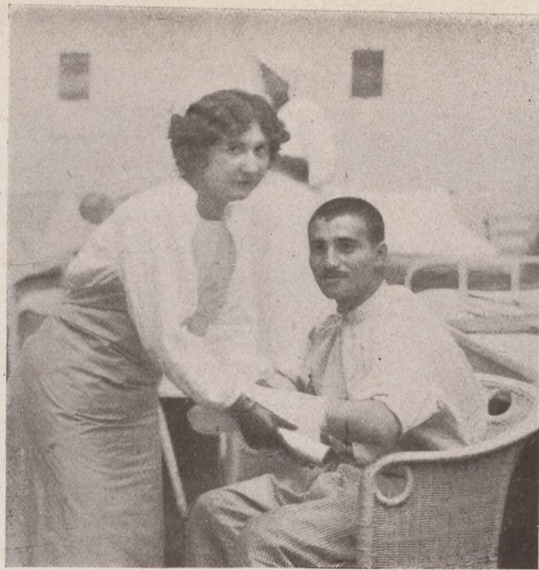
A szekérút porát le sem rázta a fiatal tiszteletes, hanem fölnezt a dombra. Egy leány álldogált ott a rác papék kapujában. Harasztvirágos szoknya és vékony selyempitarka volt rajta. Megismerték egymást.

A leány csintalan nevetéssel mutatta előbb a jobbkeze öt ujját, aztán a balkeze öt ujját. Az egyik öt ujj talán öt görögöt, a másik meg öt törököt jelentett. Vagy ki tudná, hogy mit jelentett a tenyérkabala?...

III.

A négy esztendő annyi változást szült Szentandrásra, hogy az ifju tiszteletes Dani-korában álmodni sem mert volna a nagy változásokról.

A faluban magyar ember lett a biró. A Husvik trafikos, a Dusán és a figurás Sztanya bácsi sirhantjait

Álgya Margit,

néhai Álgya Sándor, lovassági tábornok leánya, a ki a háboru kezdete óta mint műtős ápolónő teljesített szolgálatot és nemes munkája közben szerzett betegségében a minap elhunyt.

csak a harangok hiányoztak. Hát harangokat is hoztak. Egy nyári reggelen két új harangot hoztak a faluba.

Az öreg Cirill pap elszőnyedve nézte a dolgokat és hosszú levelet irt a budai püspökhöz, a kitől hamarosan meg is érkezett a parancs, hogy bármi áron, de okvetlenül vissza kell venni a templomot a kálvinistáktól.

A magyarok azonban azt felelték, hogy:

— De semmi áron! Adta-vette, semmi áron!...

A pópát súlyos beteggé tette a szégyen és keserűség; testének minden porcikáját összetörte a kielégíthetetlen bosszu. Lázálmai voltak, hallucinált és az unokáján kívül senkit se tűrt maga mellett.

Néha megtörtént, hogy hiába szövegetek a leányt. Egyszer hát fölvészorgott az ágyról és kinézett a tornácra. Ott volt Milica; de nem egyedül. Egy lócán üldögélt Dániellel, a ki a leány kezét tartotta a kezében.

A düh erőt adott az öregnek. Kitérta a szoba ajtaját és mereven nézte a fiatalokat. Talán átkot akart mondani, mert a szája mozgott ugyan, de hang nem jött ki rajta. Az emberi hatalomnál magasabb hatalom nyomta el a szavát... Visszabotorkált az ágyába, lefeküdt; többé aztán a lánynak sem volt szabad a szobájába nyitni. Ősz felé felgyógyult és fölkel; de senkit sem ismert meg. Milicáról se tudta, hogy kicsoda. Elvesztette az emlékezőképességét és folyton kacagott.

A következő tavaszon, husvét második ünnepén búgtak-zúgtak a szentandrászi magyar templomban a harangok. Ekkor esküdött örök szerelmet Milica a fiatal tiszteletesnek. Virágba borult gyümölcsfák alatt mentek a templomba.

Az öreg Cirill pap is elkísérte őket. A templomba azonban nem lépett be. Megállott az ajtónál. Egy pillanatra mintha visszatért volna az öntudata, mert a mikor látta, hogy a nagy érzések nem alkalmazkodnak a gyarló emberi formákhoz: könnyek peregtek a szeméből.

Pfeifer Ferdinánd-féle könyvkereskedésben
MINDEN KÖNYV KAPHATÓ! (Zeldler Testvérek) Budapest, Kossuth Lajos-utca 7.

Képek a korzóról: Vojnits Margit és Szilárdka bárónők.
Lázár Ernő felv.

A társaság.

Az *Őszi esték* meghívóit olvassák társaságszerte. A rövid fogalmazvány szövegéről nem beszélünk, inkább azt mondjuk el, a mi nincs a meghívóban.

Az *Őszi esték* védőasszonya, *Auguszt*a főhercegasszony meleg érdeklődéssel kíséri az estékre vonatkozó előkészületeket s kilátásba helyezett magas megjelenésével előre is fényt és sikert biztosít a népszerű játékokra rendezett kaszinói hangversenyeknek. A november 11.-iki első *Őszi est* messze kimagasló eseménye *Wekerle* Sándor megnyitó beszéde lesz. A kaszinó nagyevü igazgatójának rég nélkülözött szereplése elé osztatlan érdeklődéssel tekint az előkelő magyar társadalom és bár a téma, melyhez szólni fog, távol esik a politikától, — a magyar társaságnak a háboru utáni feladatairól fog Magyarország egykori miniszterelnöke beszélni, — aligha csalódunk, ha azt tartjuk, hogy mondanivalói súlyos pörölyként fognak lecsapódni társadalmi életünk rozsdamarta oszlopzatára s az ütések nyomán kicsalt szikrák messze bevilágítják a véres, szomoruan nagy idők ködvilágát. Hindenburgnál tett látogatásom folyamán, mialatt több napon órák hosszában át beszélhettem vele s tanulmányozhattam a hatalmas germán hadvezért, sokszor jutott eszembe a csodálatos nyugalomával, testi és szellemi nagyságával Hindenburgra emlékeztető *Wekerlénk*, a kivel való hasonlósága még abban is egyezik, hogy mint háboru előtt Hindenburg, a nagy idők hajnalán, a mi civil Hindenburgunk is tétlenségre kárhóztatva, dánosi tuskulánumból szemléli az események hőmpölygését.

Az országos kaszinó fehér termének dobogója lesz a szószék, melyről a világháboru alatt először fog *Wekerle* Sándor a magyar társadalomhoz szólani.

*

Illik-e a fiatal fiatalságnak a háboru alatt szórakozni, mialatt az előttük haladó generáció vérét ontja, illik-e a serdülőknak — ne kerülgessük a szót — mulatni? Ezuttal nem hivatkozunk német példára, ennek emlegetése nélkül is ki merjük mondani: igenis, ha egyéb körülmények nem gátolják, a kiknek még lehet, mulassanak. Fiatalság a régi idők értelmében, ugyanis alig van már, a városok koraérettjeit azonkívül az idők gyásza komolyítja, örülünk, ha itt-ott napsugár férközik közéjük.

Bál! — manapság?! mily bántóan, milyen visszasan hangzik. *Gyermekbál*?! — eltűnik homlokunkról a komoly redő, behunyt szemmel gondolunk vissza az első táncóra varázslatos emlékére, az első ideál fekete hajára, ibolyakék szemére...

A ki a vasárnapi *Éber*-bál bakfisseregének boldogságtól ragyogó arcoskáiban gyönyörködhetett, elfelejtett filozofálni, elfelejtette a szomorú mulat, a bánatos jelent, s csupán a ragyogó jövőt látta, mely ott mosolygott a vidáman mulató ifjuság gondot nem ismerő szemében.

Éber Antal és felesége vasárnapi estélyén husz fiatal lányka és husz fiatal gavallér volt jelen. A kisaszonnyak szoknyájának rövidebb vagy hosszabb voltából a mai divat mellett nehéz lett volna zsenge koruk tisztól tizenötig terjedő számát pontosan megállapítani, a körülöttük feszengő rövid nadrágos és szmokingos fiatal urak, s egy-két frissen bevonult huszáronkéntes azonban határozottan komoly báli jelleget kölcsönöztek az ügynek. És hogy szenzációja is legyen az estnek, egy eleven török tiszt tette tarkábbá a ragyogó képet.

A bálon megjelent fiatalság névsora: *Vezensenyi* Margit, *Magyar* Edith, *Nemes* Katinka és Klári, *Papp* Jolán, *Beretvás* Irmí, *Róth* Erzsike, *Szmrecsányi* Irma, *Zsedényi* Mariska, *Rácz* Manczi, *Papp* Gizike és *Marietta*, *Éber* Vilike és Málka. *Magyar* Elek és Tibor, *Szaccellány* Józsi, *Heinrich* Ferencz és Antal, *Zsedényi* Gábor, *Platthy* Zsiga és György, *Vladár* Ervin, *Okolicsányi* Zénó, *Kaldrovits* Pál, *Heinrich* Tibor, *Marion* Jancsi és Laci, *Pulszky* Géza, *Rácz* Bandi, *Gothárd* Zsiga, *Szmrecsányi* Ödönke, *Ismail* Sirry bey.

*

Zita királyi hercegasszony, a trónörökös felesége Budapesten keresztül utazott és innen Nagyváradra, majd pedig az oláh betörés által sujtott erdélyi lakosság látogatására Erdély felé vette útját.

*

Beöthy Pál állapota. A képviselőház elnöke hazaérkezett Lembergől, a hol hirtelen megbetegedése óta gondosan ápolták, úgy, hogy most már csak néhány heti üdülésre van szüksége, hogy egészsége teljesen helyreálljon. A beteget orvosai, dr. Korányi és dr. Illés tanárok és felesége ápolják, a ki éjjel-nappal szakadatlanul mellette van. Az elnök igen jól érzi magát, fenn jár, de látogatót egyelőre még nem fogadhat.

Kardos Rózsi és Juci

fényképészeti műterme

Budapest,

Telefon: 105—80.

IV., Váci-utca 11/b.

A német császár új szárnysegéde. Roden *Klepsch-Kloth* v. Perlen vezérőrnagyot Őfelsége a német császár személye mellé rendelte ki.

*

Kuzmik Pál dr. egyetemi tanár, elsőosztályú főtörzsorvos, a ki 1916. május 1. óta az északi harctéren teljesített szolgálatot, mint az V. számú honvédtartalékkórház parancsnoka, a harcterről most hazatért, átvette klinikája vezetését és megkezdte magánrendelését.

*

Régi ház új gazdája. A Földhitelbank r.-t. megvette a báró *Solymossy László* Hold-utca 1. szám alatt lévő palotáját, a hova a bank már 1917. február 1-én áthelyezi irodáit. Ugyancsak a *Földhitelbank* megvásárolta a *Hohenlohe-Öhringen-Kraft Keresztély herceg* Pozsonymegyében lévő morvaszentjánosi birtokát, a mely 13.600 katasztrális hold és hét község határában fekszik. A páratlan szépségű birtoknak nevezetessége, hogy itt van Magyarország egyik legszebb uri kastélya, melyben annak idején Hirsch báró, a nagy emberbarát vendégül látta az angol királyt. A Földhitelbank e terjeszkedését nekünk is föl kell jegyeznünk már csak azért is, mert a bank vezetői, báró *Kohner Adolf* és *Paupera Ferenc* vezérigazgató a fővárosi társaság vezető egyéniségei közé tartoznak.

*

Halálozás. *Odeschalch* Károly Ágost herceg hadnagy szeptember 26-án 19 éves korában hősi halált halt.

Kisfaludi Liphay Kornél cs. és kir. kamarás, a vaskorona-rend lovagja, nyug. kir. táblai bíró, volt 48-as honvéd, életének 86-ik évében Ischlben elhunyt.

Ifj. fái *Fáy István* élete 38-ik évében, katonai szolgálat közben szerzett súlyos betegségében, folyó hó 29-én Abaujveveseren meghalt.

*

Haupt-Stummer Károly báró néhány napot a fővárosban töltött.

Jeszenszky Sándorné és Dóra leánya Stubnyafürdőről visszatértek a fővárosba.

Majláth József gróf v. b. t. t. a héten néhány napig Budapesten időzött.

Majthényi László báró hétfőn a fővárosba érkezett.

Mikes Árminné grófné Zaboláról a fővárosba érkezett, a hol néhány napot töltött.

Nákó Sándor gróf v. b. t. t. nővérével, Erzsébet grófnővel Münchenbe utazott.

Seidler gróf két napot Budapesten töltött és a Dunapalotában szállt meg.

Széchenyi Emil gróf néhány napig távol volt a fővárosból.

Udránszky Zsófia és *Emich* Hedvig Zsitvaujfaluról Budapestre érkeztek.

Zsolnay Miklós néhány napig a fővárosban tartózkodott.

*

özv. Pataky Lászlóné

nőikalap-üzlete

Budapest, IV., Váci-utca 23. I. emelet.

Telefon 56-74.

Testvérek a fronton:

nemes Terbócz Miklós és Terbócz Imre, mindketten a 12-es ulánus ezredben hadnagyok. A háboru elején önként jelentkeztek harctéri szolgálatra. Vitézségéért Miklós a nagy ezüst és bronz vitézségi érmet, Imre pedig a nagy és kis ezüst érmet kapta.

Lázár Ernő felvétele.

A Társaság

szerkesztősége és kiadóhivatala

1916. november 13-án

új helyiségeibe:

IV., Reáltanoda-utca 18. sz., I. emelet
költözködik.

Esküvő. Bonyhádi *Perczel* György dr. ügyvéd, tartalékos főhadnagy a cs. és kir. 12. ulánusezredben, bonyhádi *Perczel* Gyula és néhai neje, óbecsei *Kolle-rich* Vilma fia, október 31-én a belvárosi főplébánia templomban házasságot kötött felsővásárdi *Emődy* Erzsébettel, felsővásárdi *Emődy* József és neje, beckói *Blaskovics* Gizella leányával.

*

Áll a szezón... Mackensen kittinő hangulatot csinált a harmadik háborus télre és a legfiatalabb világvárosi szálloda, az *Astoria* csupa lüktető élet a Kossuth Lajos-utca ragyogásában. A fényes termekben a szövetségeseink legszebb közönsége találkozik és boldog, elégedett emberek beszélnek sikereink fényes eredményéről *Berkes* Béla muzsikája mellett. A béke illúziójával találkozunk itt és a legelőkelőbb nevekkal,

kisujfalusi Wildner Ödön dr.

Wildner Ödön.

Ez a név a kulturát jelenti a városházán, kedves szigetet szürke akták tengerében és mikor lehetne kedvesebb kulturáról szólni, mint napjainkban, véres csaták, esztendőkre fülő ádáz küzdelmek idején. És a mikor Wildner Ödön arcképehez irunk kísérő sorokat, tulajdonképpen nem is őt kell bemutatnunk, Budapest népszerű tanácsnokát, a társaságszerte kedvelt embert, hanem a székesfőváros kulturájának utolsó tiz esztendejét kellene megírniunk, szépen és gazdagon, a minek ő oly nagy részese volt, a mióta a polgármester szerencsés választása az ő kezére bizta Budapest szociális, pedagógiai és minden egyéb olyan ügyeit, a melyekhez tudománynak, művészetnek és — huzzuk alá — *emberszeretetnek* van köze.

Mert Wildner Ödön nem beamter és Nietzsche, Van der Veldt és Bölschét fordította már és Ibsenről írt nagy tanulmányt akkor, a mikor építési engedelmeket állított ki unalmas blankettákon. Tudós volt és költői lélek már akkor, a mikor Halmos polgármester előszobájában ült és cikkeket írt a Gyulai Pál szigorú Szemléjébe és dolgozott nagyratörő lélekkel, kész programot csinált jövőjének, mely a főváros kulturájának jövőjét jelentette. És a mikor alig tizenégy évi szolgálat után helyet kapott a tanácsban, érett lélekkel, de fiatal, rajongó szívvel fogott hozzá terveinek megvalósításához. Szóljunk szociális téren kifejtett munkájáról, arról a pihenést nem ismerő nagy munkáról, mellyel évtizedekre dolgozta ki az általa szervezett szociálpolitikai ügyosztály programját? Említsük a hatezer kislakást, a tizenkétezer emberre tervezett középponti konyhát? Méltassuk a

szociális tanügy terén szerzett érdemeit, melyek európai hírűvé tették Budapest iskoláit? Irjunk anya- és gyermekvédelmi dolgokról, melyeket a háboru óta meglehetősen igaz emberszeretettel intéz? Nincs helyünk az ő sok érdemének kellő méltatására. Csak ismételhethetjük, hogy az ő neve a kulturát jelenti a városházán, az ő munkája a szép és nemes köréből való és legfőbb érdeme, hogy gyönyörű feladatát mint egész ember tölti be.

Nem az elméletek, hanem az eleven élet ütőerét figyelő gyakorlat embere. Hogy csak egyet említsünk: a kulturát nemcsak az íróasztaltól igazgatja. Évek óta a mai napig részt vesz a *szabadoktatás* munkájában, a munkáskaszinóktól kezdve fel addig a *Művelt úri leányok továbbképzőjé*-ig, amely a híres fővárosi iparosiskola keretében egyik legsajátosabb műve, s ahol a világirodalom történetét adja elő ma is.

A kisujfalusi Wildner-család katonafamilia és ő, a generális fia is katona lett, a kultura katonája. Az ő harca nehéz, talán a legnehezebb, de a diadala szép, bizonyára a legszebb, a mit közpálya harcosa arathat. Még fiatal, még egy egész élet van előtte és tőle minden szépet és jót méltán várhat Budapest. Eláruljuk, hogy az irodalom is? Az ilyen lelkeknek van egy titkos fiókjuk, hová a magányosság szent óráiban kincseket gyűjtenek, nem profán szemeknek valót és az ilyen emberek íróasztalának is van olyan fiókja, a hová nem akta kerül, hanem iverk, a melyeknek csak az egyik oldalára irunk. Budapest kultur-tanácsnokának ifjúkori szerelme az irodalom és a múzsa csókját feledni nem lehet.

Bárczy István jobbkezének hívják a városházán Wildner Ödönt és mi hozzátesszük, hogy ennek a jobbkeznek jelentős szerep jut a háboru után elkövetkező szebb idők történetében is.

Bölsche Oswald német pilóta-százados, a világhírű repülőgép-vadász, egy légi harc folyamán összeütközött egy másik repülőgéppel és halálosan megsebesült. Még a maga erejéből tudott földre szállni, de segíteni már nem lehetett rajta és a legbravurosabb hadipilóta meghalt, miután halála előtt egy nappal a negyvenedik ellenséges repülőgépet lőtte le. A Pour le méritend tulajdonosa, az I. oszt. vaskereszt lovagja, császárájának kegyeltje, nemzetének büszkesége volt a 26 éves hős, akit igaz szívvel, baráti lélekkel gyászolunk mi is.

Kustár Piroska.

Falun.

Irta Kustár Piroska.

Magda sokfodru fésülőköpenyben ült a tükör előtt s fekete hajában át meg áthuzogatta a fésű ritkás fogait. Karjai finom ivü lendülésével gyorsan laza kontyba csomózta a sima, engedelmes szálakat; azután bement a szomszéd, nyitott ajtóju szobába.

A mikor visszajött, már puha, lágyvirágu pongyola volt rajta és nagy, hajlós kalapot lóbált a karján.

— Jó reggelt! — hangzott e percben vidáman s a kertben, a kitárt ablak alatt egy szögletes, barna férfiarc tűnt fel. — Hogy megkészt, Magda! tudja, hogy már nyolc óra is elmúlt?

— Ni, István! de így rájjeszteni az emberre! Hátha öltözködés közben talál? Ilyet, — így nem szabad, — fenyegette félig komolykodón az asszony.

— No jó, jó, — zsörtölődött az odakinn, — csak jőjjön már ki, Magda.

— Azonnal.

Hüvös, sokszínű őszi reggel volt. A kert vércsöppszin, erezett-sárga levelein még rezgő drágakövei csillogtak a reggeli harmatnak, de a tarka, vörhenyes falombokat már finom, aranyló fátyollal szőtte pompásra a nap.

Magda és Orbán áthaladtak a hosszú, kanyargó utakon s a kert végében fenyőszegélyezte, kisebb tisztáson állapodtak meg. Magda leült egy fonott lócára, amíg a férfi a pavillonból előkerítette a vásznát és az ecseteket, amiket mind tegnap hordatott ide, hogy megkezdje a képet és lefesthesse végre az asszonyt.

Az ismeretségük elég régi volt. Egy éve lehetett, hogy még az egyik otthoni tárlaton, — ahol Orbán István is már mint hiresebb festő állította ki képeit, — megpillantotta először az asszonyt, a ki egy szines pasztellcsokrot nézett szemmelátható elgyönyörködéssel. Majd lassan, tétován lesiklott a tekintete a képről, valahogy csak a semmibe, az ürességbe nézett, a fejét aláhajtotta kicsit s a különös, nagy, meleg, barna szemei s az egész gondolkodó, révedező arca valami kifejezhetetlen, csodálatos szomorúsággal volt teli. Orbánnak akkor szokatlanul az érzéseibe kapott mindez és ott rögtön megtudakolta, hogy kicsoda az asszony. Gazdag fővárosi ügyvéd felesége volt. Még azon a héten megismerkedett a kaszinóban az urával, — kedvére való, eszes, csinos ember volt, — s rövid idő alatt már elvitte őt a házukhoz.

— A feleségem ugyanis nagy műértő, — mondta, — én, megvallom, bizony nem igen értek az efféléhez, hát barátkozzatok össze, nem bánom.

Kedves, bizalmas barátság fejlődött ki hármuk között; Orbán mindennapos lett a házuknál, minden-hova együtt jártak. A télen azonban Magda betegeskedett, az orvos falusi levegőt ajánlott, azért lejött a kis leányával ide a nővérehez. De már előzőleg mindig arról beszélgettek, hogy ezen az őszön megfesti az asszony képét; nagy tervei voltak vele, csodálatos hittel érezte, hogy most ezzel a legkülönbet tudná produkálni, hogy ez fordulópontra lenne a művészetében. Nagyon elkedvetlenítette ezért az asszony utazása, panaszkodott is sokat miatta.

— Hát menj te is, — mondta egyszer Orbánnak a Magda ura. — Én nem akarok neked ilyesmiben utadba állani s ott falun nyugodtabban is elkészülhettek.

Igy került falura Orbán István. Kibérelt a faluban magának két-szobás kis házat, némi költséggel s néhány hazai kedves holmival sikerült egészen csinossá alakítani az otthonát.

És most végre boldognak, végtelenül boldognak érezte magát, hogy kezdheti a képet...

Még adott egy-két utasítást az asszonynak, hogy hogyan üljön, mint ejtse két kezét egymásbakulcsolva az ölébe.

— A fejét hajtsa Magda kissé alább... ugy, igen... És ha tudna olyan különös szomorúsággal nézni maga elé... Igen, így talán jó lesz — most olyanforma már, mint akkor a tárlaton...

— Miféle tárlatról beszél? — kérdezte felpillantva az asszony.

A festő az első percben meghökkenve hallgatott el, de azután teli jókedvvel nevette el magát s bünbénóan, szégyenkezve mondta el akkori megkapó impresszióit és az ismerkedést is az urával.

Az asszony nem felelt, az arcán sem látszott semmi elváltozás, csak elkomolyodva, némán nézett maga elé.

— Épp így, ez kell most, — látta meg örömmel Orbán és lázasan, sietőn a szemek furcsa, lilás árnyékába fogott. Már élénk, sok friss színben váltakozott a vászna, már jó ideje tartott a szóval csend, amikor azt mondta Magda:

— Szóval, én kiszemelt, lesett zsákmány voltam.

Nem volt a hangjában semmi bántó él, de kizértett belőle, hogy azóta egyébre sem gondolt.

— Az, zsákmány, — felelt a férfi öntudatlan komolyan, — karcsu, különös szemű zsákmány. Bántja ez magát?

— Nem, — mondta az asszony és nyugodt, tiszta tekintettel nézett a szemébe, — engem nem szabad, nem akarom, hogy ilyesmi bántson. Köztünk csak megértés szabad, hogy legyen, zavar sohasem.

Orbán csendben rakosgatni kezdett, meg sem mutatott a festményből ma semmit és mert az asszony sem kérte, szó nélkül hordott be a pavillonba mindent.

APOLLO

A ROYAL-SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN.

AZ ELŐKELŐ TÁRSASÁG
MOZGÓKÉP SZINHÁZA.

Azután hozzámert, megcsókolta finom, erezett kezét és rosszkedvűen, halkán mondta:

— Menjünk haza, Magda...

De mert eddig közöttük soha a legkisebb félreértés sem fordult elő, most, a mint a déli verőfényben, kavicsos széles utakon egymás mellett haladtak: a férfin ritkán érzett szomorúság lett urrá. Az asszony egy kissé ingerült volt; olyan érzés volt ez, mintha valami erős, biztos talaj ingadozna a lába alatt.

A virágos, violás terrazon vendégek várták őket. Egy vékonyka, sápadt fiatal asszony, a körorvosné s egy magas, vállas, szép ember, Bánky Ákos, fiatal, gögös, szentriforma úr. Épp a nagy, kerek asztal körül ültek és a Magda nővére villásreggelivel kínálgatta őket.

Magda láthatóan megörült nekik, Orbán sem bánta, hogy most a kettejük feszült pillanatai után más segíti verni, ha akaratlanul is, az átvezető hidat.

A festő a fiatal körorvosné mellé ült, rokonszenves asszony volt s egészen kellemesen elbeszélgettek együtt, bár az Orbán szeméi időnkint az asztal tulsó vége felé siklottak, ahol Bánky Ákos egy született gavallér nyegleségével igyekezett megnyerni az asszony tetszését. Volt valami bosszantóan kihívó a viselkedésében és Orbán furcsa meglepődéssel vette észre később, hogy az asszony kacérkodik vele. Ilyet ő még Magdánál soha sem tapasztalt, nem is egyezett nyílt, egyenes természetével. Orbánt mind jobban ingerelte már a végén a dolog, alig várta, hogy elmelessen onnan valahogy.

A következő napokban szóvá is tette az asszony előtt festés közben.

— Mit akart akkor, Magda?

— Nem tudom, — felelte csendesen az asszony, — csak összeszorította a torkom valami sirós bánat és kellett, hogy az úgy legyen akkor...

De ezután megint helyreállt közöttük a régi viszony; a kép gyönyörűen, sokat ígérően haladt. Orbán hálás volt az asszonynak érte és azokért a meghitt, hangulatos napokért, melyeket ilyenkor együtt töltöttek.

Egyszer, egy délután bement Magda a kis leányával a festőhöz egy készülő képet nézni.

Puha, jóleső bájosság ömlött el a műterem egész elrendezésében. Az egyetlen nagy ablakról tarkavirágú, könnyű kreppfüggöny hullott alá szélesen, egész a földet érve; szemben régi, ormos tölgyfaszekrény, különféle festőállványok, rögtönzött polcok a falak körül s néhány bevégezetlen képnek színes tarkái. A szoba közepén nagy, medvebőrrel takart pamlag terpeszkedett.

A festő sorra mutogatta mind a képeit, vázlatokat s meglátszott rajta, hogy sokra tartja az asszony bírálatát. Egyik-másik festmény előtt, a melyik Magdának különösebben tetszett, hosszasan állottak és Orbán elmondott mindent róla, hogy hogyan ragadta őt meg akkor a téma szépsége, mennyire igyekezett beleönteni teljes tudását, művészetét, hogy becsületesen őszinte munkát végezhesen. Mert az ő számára ez maga az Élet. Egyebe sincs. Mikor először festeni kezdett,

már akkor tudta, hogy ez neki halálosan komoly küzdelem lesz, olyan vagy-vagy játéka a maga sorsának. Mindenét erre tette fel és hogy egyszer arra is rákerült a sor, hogy valakinek a lányosan szerelmes arca az utját keresztvezhette, egy elszánt, úri gesztussal bogozta szét a gátló köteléket.

Meglehet, — mondta, — hogy nem volt igazam, mert mostanában gyakran érzem hiányát néhány őszinte szónak, amit maga igyekszik Magda pótolgatni nekem, valószínűleg, mert látja, hogy mennyire egyedül, kol-dus-szegény vagyok.

Ezuttal sok mindent elmondott magáról és szokatlan közvetlenséggel. Az órák gyorsan, észrevétlenül siklottak, úgy, hogy lágyan, csendesen, leborult az este.

Orbán felállott, hogy világot gyújtson, mire az asszony észrevéve a kései időt, menni készült. De Orbán szinte könyörgőn marasztalta. Magda még védekezett, de már csak gyöngén, jóleső, lanyha engedelmességgel. És maradt.

Orbán halkán, szó nélkül hozta be a lámpát s letette az egyik fenyőfapolcra.

— Magda, nézze csak, Magda, — szólította örömtől meghatott hangon, — a kis baba-lánya...

A polc előtt, tarka szmirnaszőnyegen ott aludt a kis lány; halvány, pici arca az álomtól rózsásan átszinesült, rövid, sötét haja homlokába hullott csigásan. Mellette a játékszerű adott ecsetek heverték, ahogy álmos kezéből lassankint, tétován kiejthette...

Az asszonyt hirtelen támadt, leverő szégyenkezés fogta el. Hiszen ő ma megfeledkezett a gyerekeről! Itt volt, körülötte tipegett, néhány méternyire sem tőle s ő neki eszébe sem jutott, hogy a szegényke mivel tölti majd el a délutánt. És milyen csendben, panasz nélkül játszogatót mégis...

— Drágám... kicsim... — szólította gyöngéden, mialatt hazakészülődően takarta, becézte...

Orbán csak hallgatva, ámuló, rajongó nagy szemmel nézte őket; és véletlenül történhetett, hogy az asszony pillantása gyorsan, váratlanul a festő szerelmes, leplezetlen tekintetébe tévedt. És csak akkor értettek meg mindent, csak akkor jöttek a tudatára annak, amit röviddel az ismeretségük után már bevallhattak volna önmaguknak, ha meglett volna hozzá a bátorságuk. De gyávák voltak, vagy talán inkább csak a szerelmi rutin hiányzott belőlük.

Magda sietve, gyorsan menni készült; hagyta, hogy a festő hazakísérje őket és segített neki elodáznai az elkerülhetetlen beismerést. Ami mindakettőjüket szinte fuldoklásig fojtogatta, arról, — éppen csak arról, — egyikük sem szólott.

De egy nap, — szomorúan kedves, októberi este, — az is elkövetkezett. Magda ott ült megint a festő meghitt, barátságos szobájában; maga sem tudta hogyan és miért jött ide mégis. Nem is akart gondolkozni. Puhán, csendesen borultak akkor rájuk a szavak, mint Khina halvány arabeszkes, összemosult selyme kigyózó, gyönyörű asszonyi vállra, biborosra gyuladt őszi alkonyon.

A kis tövishúzó. Freiherr von Berghen kis leánya a strandon. Ujhelyi Klári felv.

A lámpa szétmálló, sárga fénye tompa, finom tónusba burkolta az egész szobát. Halk, enyhe csendességgel telt be minden; csak a kályha nyitott vasajtaja megett vibrált pirosán az izzó fahasáb.

Az asszony arca is bágyadt meleg zománccal vonódott be, ahogy ott ült a tűz előtt, előrehajlottan, mozdulatlanul szinte s barna, lehunyt szemhéjai, — melyekre rózsákat festett a lobbanó tűz világa, — időnkint álmódó várakozással nyitak fel Orbánra, a ki a fotelje puha párnájának hajtva fejét, élvezte szépségét ennek az órának. Hallgatva ültek, élesen kongott néha a falióra a nagy csendbe; az enyhe fényben összemósódtak a butorok körvonalai és sokszor feléjük szállott az égő nyirfaháncsnak langyos jó szaga...

— Mégis elmegyek, — mondta azután az asszony, — hazautazom, István. A kép már készen van, maga még, én hiszem s bizom benne, nagy ember lesz, művész, boldogulni fog. És nekem már semmi bajom sincs. Egészséges vagyok. Azért megyek.

— Azt nem szabad, — mondta hirtelen előrehajolva a férfi, — azt maga nem fogja megtenni, — ismételte.

— Miért? — kérdezte egészen feléje fordulva Magda, de a hangja tétován és zavartan csengett.

— Azért, — felelte Orbán gyorsan és felindultan és magához vonta az asszony remegő kezét, — azért, mert nem engedlek... Miért küldött ide? Egyedül. Hogy tudott elhagyni ennyi ideig? Itt. Mással. Akár velem is... Persze, hivatalos dolgok. Pörök. Ha haladoknál, akkor is előbb a hivatalos ügyeit intézné...

— István, — mondta halkan, nagyon melegen az asszony és a keze riadtan vergődött a férfi erős, forró tenyerében.

— Hát szeretlek, — csókolta Orbán, — szeretlek és nem foglak hagyni most már. Az enyém leszel és elviszlek... Messze... Mindig az enyém voltál, az enyém és senki másé. Érted? Most új élet következik, a szép, az igazi, gyönyörű Élet. A mi erős, biztos, fakadó szerelmünk...

— Nem! — ijedt fel egyszerre az asszony, — nem, nem... — ismételte riadtan, zilált arccal.

— Magda, drága, mi az, mit mond?

— Nem lehet, — lihegett az asszony, — hagyjon...

A férfi karjai csodálkozón, megbénulva, hirtelen hulltak alá.

— A kis lányom... a kicsim... nem lehet, nem hagyhatom.

— Hiszen hacsak az... — akarta mondani a férfi, de az asszonyra nézett és elhallgatott.

— Nem, István, — mondta már józanultan, feleszmélve az asszony. — Az, az övé, az uramé. Mégis a kettőnké... Nem bírnám már elhagyni, hiába, e miatt... Hozzátartozom, ha akárhogyan, akármiféle kapocs is fűz hozzá.

— Magda, hisz akkor

vége... Magda, mit mondasz? hiszen akkor elvesztetek?!

— El, — felelte pihegve az asszony, — már el.

A férfi ránézett. És egyszerre feloldó, forró és sajnó szánalommal telt el iránta. Meglátta az asszony feldult, szép arcából, hogy annak mellette mindene meg lenne, csak a nyugalma nem... soha. Ha akarná, még el tudná bizonyosan szakítani az urától. Mert szereti nagy, soha el nem muló szerelemmel. De a gyerekek... Ez az asszony nem tudna megalkudni; az urára gondolna, ha a gyereket csókolná, az urára, a kis lánya megtagadott, eltaszított apjára... Jó volna, igen, és engedelmes, de nem lenne nyugodt... és az mindig közük férközne; emiatt ingerültség támadna aztán, titokban talán később meg is bánná, hogy eljött... Mit mondana neki akkor, hiszen ő akarta, erőszakolta így?...

— — — És némán, csendesen kísérté haza a férfi Magdát. Már lecsillapult, meghalkult szívükben a láz forrósága s helyébe mély, igaz bánat lopózott. Ott állottak ketten, a kései, csillagos októberi éjszakában, teli, nagy szomorúságok terhétől roskadozva már.

— Szép volt nagyon, — mondta csendesen az asszony és az egyik keze már a vaskapu hideg kilincset fogta. — Szép, drága, gyönyörű...

— Elmult... — suttogta zengő, igaz fájdalomban a férfi és úgy érezte, hogy gyorsan, hihetetlen sebességgel kezd alázuhanni, feltartóztatlanul és körülötte omlik, inog, összedül egy világ.

A kapu csukódott.

Odabenn, — alig pislákol az éjjeli mécs, — az ajtónyílásra felneszelt a kis lány. Puha gyerekkarjait az anyja felé nyújtotta és halk, édes, gügyögő torokhangon fölnevetett reá.

— Kicsim, mindenem... — suttogta átölelve az asszony, — itt vagyok, veled leszek... téged majd nem hagylak...

És feltörő, zokogó asszonyi sirással borult rá a kis kékselyem paplanos ágyra.

A barna éjszakában imbolygó, kialvó mécs rőt fényében elmosódott, összefolyt az alakjuk már.

Nem az szokott fájdalmat okozni, amit lehet, hanem amit kell felednünk.

*

Az okos ember néha magamagát is kineveti.

*

Minél kevesebbet gondolkodik valaki, annál többet lát.

*

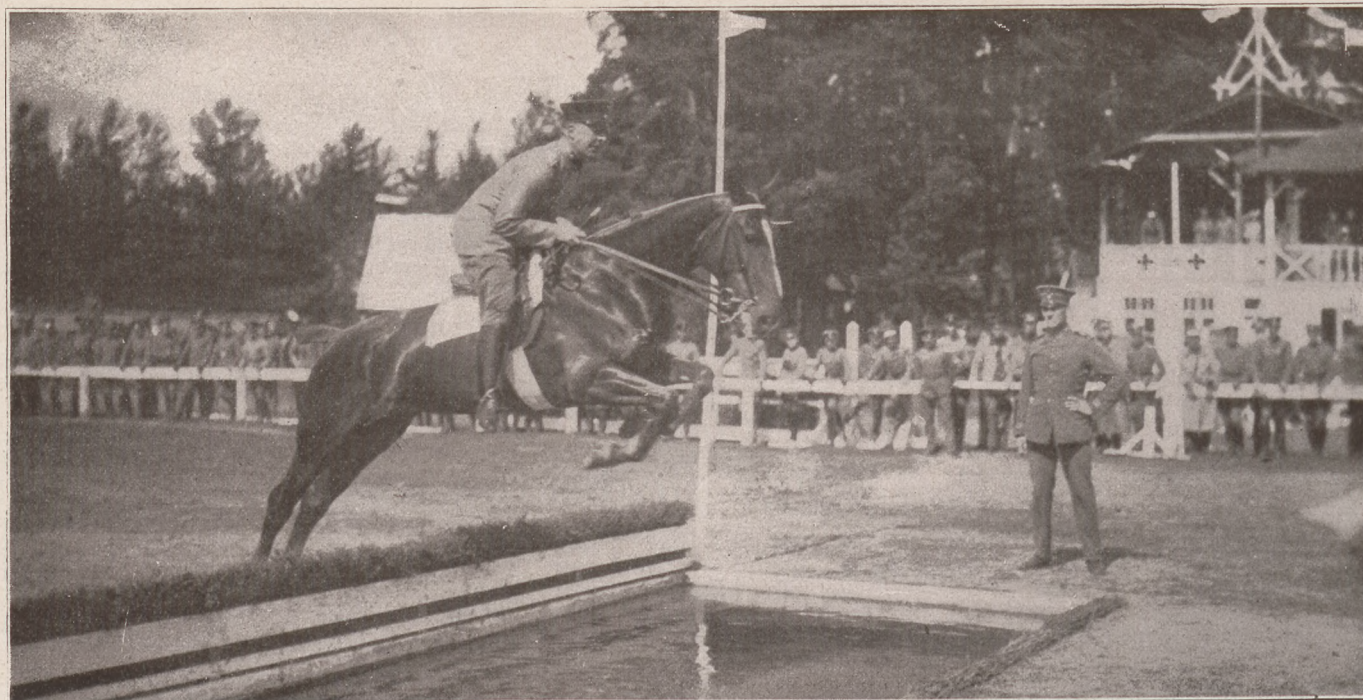
Békében egy szó megér annyit, mint egy kardcsapás a háboruban.

*

Az egyedül álló hölgyek soha sincsenek egyedül.

reszegei és kovácsvágási Böttka Imre 2-es honvédszázados, a wolhyniai harcokban orosz fogságba került.

Lóverseny a nyugati front mögött: Witt porosz őrnagy ugratás közben.

A tallér.

Irta Eduardo de Sustono.

E nyáron a bájos kis X. faluban időztem s vadászszenvedélyem gyakran szerteüzött a vadregényes hegyek között, a hol nem egyszer lepett meg az alkony.

Egy ilyen kirándulásnál utamat vesztettem és tanácstalanul nézegettem körül, midőn a hegyi uton egy — a mennyire külsejéről megítélhettem — jómódu parasztot láttam felém közeledni, vállára vetett dupla-csővű fegyverével.

— Adjon Isten! — köszöntött nyájasan, a kalapját megemelve s tovább ment.

Utána kiáltottam:

— Ugyan, kérem, melyik ut visz leggyorsabban X. faluba.

Meglepetve nézett rám:

— Tudja, uram, hogy az a falu tizennégy kilométernyire fekszik innen?

— Tizennégy kilométer? No, oda el nem érek ma. Gyalogolni sem tudnék már annyit, halálosan fáradt vagyok.

— Nézze, uram, ha követni akar, elvezetem egy helyre, a hol szállást talál éjszakára s reggel aztán visszamehet X.-be.

Elfogadtam a barátságos ajánlatot. Virágzó buza-földeken haladtunk át, nyájas kis házak fehérlettek szanaszét s a mezőről hazatérők nagy tisztelettel köszöntöttek bennünket, — de különösen társamat.

— Szép föld ez itt, jegyeztem meg.

— Először jár ezen a tájon?

— Igen.

— No, örülök, hogy tetszik, mert a mit itt a szeme lát, minden az enyém.

— Minden a magáé? az a malom is amott?

— Bizony uram, a majorok is, minden!

Egy kis faluhoz értünk, amelynek lakói ugyan-csak alázatosan köszöntötték szenyor Mánuel, — így hívták társamat.

Csinos, sőt impozáns kőépület kapujában egy barátságos, kövéres asszony üdvözölt.

— Nicolesa, vendéget hozok, — kiáltott messziről társam.

— Isten hozta a házukba!

Csakhamar kitűnő, izletes vacsoránál ültünk egyik földszinti tágas teremben. Szenyor Mánuel és a felesége mindent elkövettek, hogy jól érezzem magamat.

Miután a Castiliában még szokásos hálaimát elmondtuk, házigazdám mosolyogva fordult felém:

— Uram, mintha meglepné önt, hogy itt a hegyek közt jómódu emberekre akad?

— Valóban...

— Pedig a mit látott, még tizedrésze sincs birtokomnak.

— Hogy-hogy?

— A folyón túl a buza-föld mind az enyém. A szőlőhegyek is...

— Akkor hát ön a vidék Krózsusa.

— Majdnem. S ha elmondanám, hogyan szereztem, ugyancsak elcsodálkoznék.

— Hát nem örökölte? No akkor ugyancsak megoldozhatott érte.

— Elhiszi-e uram, hogy mindezt egyetlen tallérnak köszönhetem.

— Egy tallérnak?

RADO VADÁSZFEGYVER

garantált jó löképeséggel páros ejektoros

HAMMERLES garnitúrák

az összes létező gyártmányok különlegességei

TISZTI PISZTOLYOK, HADFELSZERELÉSEK,
prizmás vadász- és tábori távcsövek.
Fényképező gépek teljes felszereléssel.

Radó A. és Tsa Budapest, Egyetem-tér 5.
fegyverüzletében

Lóidomítás a nyugati front mögötti harctéren.

— Sem többnek, sem kevesebbnek. Elmondhatom, ha érdekl.

— Már hogyne érdekelne. Rétek, mezők, majorkák, szőlőhegyek, mind egyetlen tallérból!

Szenyor Mánuel mulattatta meglepetésem és jóízű mosollyal kezdte el:

— Atyám a szüleitől csak egy kis földet örökölt egy kis házacskával s ezt is alig tudta megtartani. Az én örökségem már csak a ház volt és ezer reale pengő tallérokban, az asztalfiókban egy cédulába csavarva, melyet atyám kívánsága szerint halála után el kellett olvasnom.

— Tizenhét éves voltam, a mikor meghalt. Elképzelheti meglepetésemet, midőn a jelzett papírlapból a következőket olvastam:

— Fiam, a pénz, a melyet itt találsz, egyedüli örökséged. A tallérok között azonban van egy, melyhez életed a legszorosabban hozzá van fűzve s abban a pillanatban, a mikor kiadod, elkészülhetsz a halálodra.

— Képzelteti megdöbbenésemet. Atyám sohasem hazudott. És most előttem fekszik egy halom tallér, a melyhez nem nyulhatok. Mert hogyan ismerjem meg a végzeteset közöttük. Egyformák voltak mind, mint a tojások. Egyet sem adhatok ki — akár meghalhatok éhen.

— Atyám szavaiban mindig vakon biztam s most is szentírásnak tekintettem szavait. Minő titokzatos módon függött össze életem egy tallérral,

nem gondolkoztam fölötte, de magát a tényt elfogadtam.

— Képzelteti gyötrelmemet. Előttem az ezüsthalom, a melyhez soha nem nyulhatok. Tudtam, hogy e pénzdarabok egyikéhez sem fogok soha hozzányulni és tudtam, hogy dolgoznom kell, keményen, keservesen, ha élni akarok.

— S a kemény munkának köszönhetem mindazt, a mit ma lát. Szorgalmammal, kitartásommal nagy vagyont szereztem, ma én vagyok a vidék leggazdagabb embere.

— Egy napon kedvem kerekedett megtekinteni atyai örökségemet. A pénzt nem találtam helyén. Eltűnt. Önkéntelenül ijedten kiáltottam fel és a feleségemet hívtam. Nicolesa, hova tűntek a tallérok, a melyeket drága kincs gyanánt őriztem?

— Ó, elfelejtettem neked megmondani. A multkoriban egy számla kiegyenlítésénél szükségem volt rájuk. Én vettem el őket.

— Mikor?

— Bizony már van vagy hat hónapja.

— Hat hónapja?! És én még élek! És akkor egy csapásra mindent megértettem.

— Atyám halálakor ehhez a módhoz folyamodott, hogy munkára fogjon s ez uton biztosítsa a jövőmet. S láthatja, mennyire sikerült ez neki. Most már ugy-e elhiszi, hogy mindenemet, amim van, egyetlen tallérnak köszönhetem.

Lóverseny a nyugati front mögött: Biess porosz őrnagy ugratás közben.

Ardorffy Judit.

Makowsky Stefánia felv.

Uri divat.

A háboru jellegét viseli magán az uri divat is; a komoly, mondhatnók komor időkhöz kíván alkalmazkodni, kerül minden szinpompát. A ruhaszövet sötét, többnyire szürke, vagy éppen fekete szerény csikkal, kedvelt továbbá a sötétkék és sötétbarna tónus, diszkrét színezéssel. A ruha szabása is a komoly stílust keresi és mind az egy-, mind a kétsoros zakók csukottabbak és három gombosak; a mellény is magasabban záródik, a zsaket rövidebb. Színházban és társaságban a háboru alatt a frakk, mint nagyon is ünnepi ruhadarab, gyakran a szmokingnak volt kénytelen helyet engedni; ez utóbbi némi változást mutat, mert selyemkihajtása szélesebb, mélyebb és többnyire gomb-nélküli.

Az ideoi szezonban az őszi, ugynevezett átmeneti felöltő két-soros, hátul redős alakban dominál. Készen kapható a divatos sötétkék és sötétszürke színekben.

A téli kabát finom, puha szürke vagy fekete szövetből készül, többnyire bársony, de gyakran fekete perzsa szőrme-gallérral; és perzsa ujj-diszítéssel. Szabás tekintetében a

testhez simuló chesterfield mellett, a sima, egysoros, fedett gombos paletot marad divatban.

A szőrmés városi bunda minden világfi ideálja, mert különösen téli estéken igaz jó érzést keltő ruhadarab.

A vadász és sport ruha szabása némi eltérést mutat; ujabban leginkább övvel készül diszkrét zöld, barna és szürkés színekben. A rövid nadrág szűkebb, mint a régi breeches-forma.

A fehérnemű divat keveset változott; délelőtt a keskeny csíkos vagy aprómintás *szines inget*, gyakran ugyanoly színű gallérral és áthajtott kézelővel, délután és este a kemény fehér inget viselik.

A zsebkendő az egyetlen tárgy, melynél napközben éfénk színek is megengedhetők, este persze csak fehér az elegáns.

Nyakkendőkből is a sötét tónus dominál, azonban a sablonos fekete-fehér színű nyakkendő háttérbe szorul, mert már a zsakethez is viselnek más diszkrét színeket. A kézzel horgolt nehéz selyem nyakkendők különösen zakó ruhához, igen változatos színekben, de csíkos rajzban illenek.

A harisnya sötét. A kalap a ruhához illően színes vagy fekete puha velurból vagy nemezből készül, a fekete kemény kalapnak keskeny a karimája. Cilindert alig látni, — ez mutatja, hogy mennyire szerénykedik az uri világ és mennyire irtózik minden feltűnéstől. A férfi kedélyállapota a divatszeszélynek most csak csekély tért enged, a mi könnyen érthető és helyes is

A fehérneműt illetőleg oly rendelkezés várható nálunk is, mint a mely már Ausztriában érvényben van, hogy t. i. anyagiány miatt a csekély készletek lefoglaltatnak. Ajánlatos tehát, hogy a kinek fehérneműre szüksége van, siessen azt mielőbb megrendelni.

Brachfeld Sándor

cs. és kir. udvari szállító.

Ráday Gedeon gróf főispán, gróf Chotek Rezső szlavoniai erdejében az általa elejtett szarvasbikákkal.

Színház.

A korszellem már jó egynéhány éve kedvez a falusi levegőnek a magyar drámában, a népszinmű, úgy látszik, nem halt meg, csak alszik és Szigligeti lelke talán sohasem kísértett annyit, mint a nagy háboru véres napjaiban, a magyar lélek tündöklésének idején. A Népszínház aranykorától messze estünk ugyan, de Gárdonyi Géza irányt tudott szabni A bor-ral és csak erős, izmos magyar talentumokra van szükség, a kik haladjanak a megkezdett uton és győzzék a harcot a parfümmel fűtött hazug romantika, a simára vasalt modernizmus ellen. *Barta* Lajos a választottak közül való a hivatalosak seregében és új parasztvígjátékával, melyet *Zsuzsi* címmel a múlt pénteken mutatott be a *Nemzeti Színház*, határozott sikert tudott aratni az ország első színpadán.

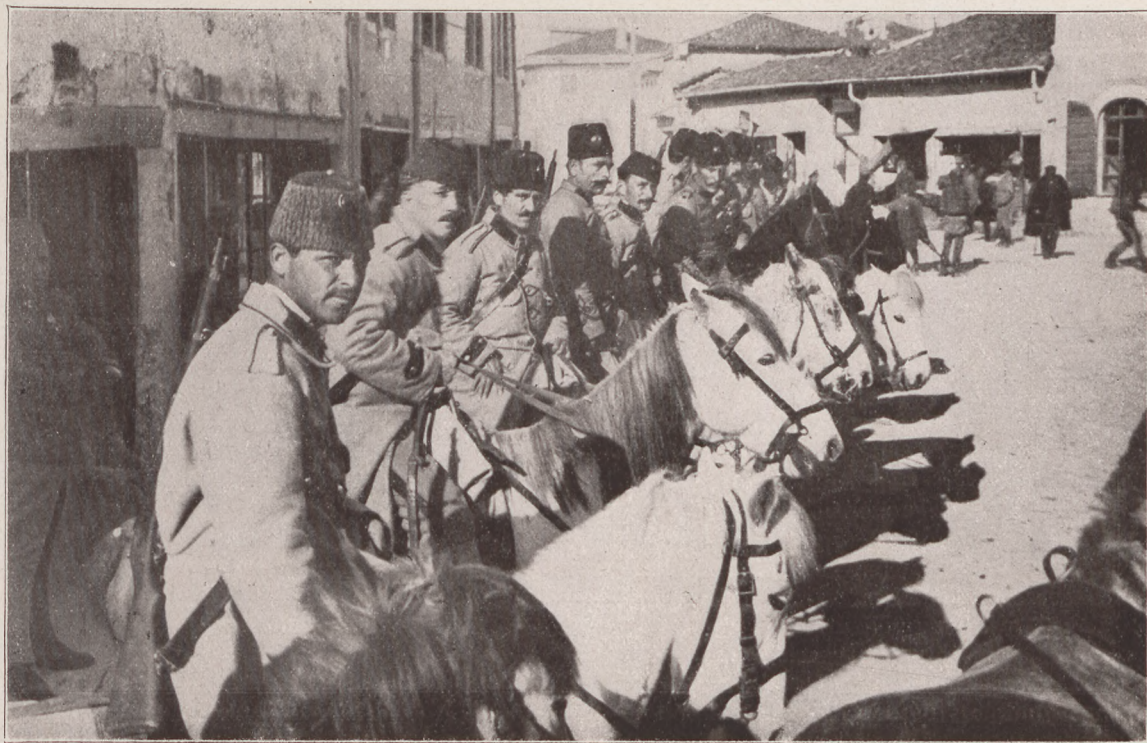
Kezdjük azzal, hogy a *Zsuzsi* nem jó dráma, de kitűnő szindarab, cselekménye alig van, de azért mégis mindent jól csinálnak benne. Kifogást százat is lehetne felhozni ellene, de ha csak annyit mondunk a dicséretére, hogy egészséges, tiszta és romlatlan magyar humor él alakjaiban, megbocsáthatjuk minden gyöngeségét és megérthetjük azt az őszinte tetszést, a mely — ritka eset — már a főpróba begombolkozott hallgatóságát is magával ragadta. Mert a humor a leghatalmasabb fegyver lelkek hódítására és a legirodalmibb köntöse a költőnek. A *Zsuzsi* parasztmenyecskéjének romlatlan rosszasága, szerelmes emberének becsületes naivsága, egy öreg pár aranyos közvetlensége csupa egyszerűség, csupa élet, csupa szív, a mit jól esik látni és a mit máról holnapra nem felejtünk el. Az első felvonás bájos hangulatkép, a második pompás ötletek láncolata a helyzetkomikum mesterkéletlen levegőjében, a harmadik, — persze a harmadik mindig a legnehezebb, a mihez mesteri rutin kell és ez *Barta* Lajosnak még csak a harmadik darabja. De, ismételjük, annyi szépet és kedveset ad az első két felvonásban, hogy nagyképűség volna e miatt komolyan gáncsoskodni.

A két főszerepben *D. Ligeti* Juliska és *Rózsahegy* Kálmán kitűnőek. Magának való szerephez jutott mind a kettő

és kiaknázza az utolsó gesztusig. Nagyon nagy sikerük volt és nagyon megérdemelték. *Rákosi* Szidi öreg parasztasszonya klasszikus alakítás, *Somlai* Artur jóízű gazdája nemkülönben. Rövid, néhány szavas szerepében üde és kedves jelenség *Ághy* Böske.

A *Farsang* dicséretéről egy kicsit elkéstünk, — a hetilap lassabban jár, mint a napisajtó kritikája, mely elírt előlünk minden jól csengő közhelyet — és a közönség tapsvihara után csak mint távoli visszhang szólhatunk Budapest legdivatosabb szerzőjének új sikeréről. De végre is a közönség a legjobb kritikus, melynek szuverén ítélete ellen nincs apelláta és az is igaz, hogy jó bornak nem kell cégér. Nem is annyira a darabról akarunk itt szólni, mint inkább *Fedák* Sáriról, a ki a *Farsang* kalandos asszonyának szerepében parádés, nehéz feladathoz jutott, a mi többet kívánt tőle minden eddigi teljesítményénél. Tagadhatatlan, hogy mindig van némi furcsa íze annak, ha az operettprimadonna drámázik és magunk is elhisszük Oroszy Kamilla lámpalázát, mely a Molnár-darab főpróbáján Kukoricza Jancsi szívére feküdt. És talán félt egy kicsit a közönség is, de lámpaláz és félelem fölöslegesnek bizonyult: János vitéz nem azért birkózott óriásokkal, hogy meg ne állja a helyét a pesti farsangon krinolinban. Zsazsa győzött, győzte a szerepét lélekkel, szívvvel és — önfelegyelmezővel.

Beöthy László színházaiban a szezon operetteseményeire készülnek. A Király-Színházban a *Csárdáskirálynő*, a Népoperában az új Lehár-darab, *A csillagok bolondja* próbái folynak, — érdekes verseny és operetttrajongók körében érdekes kérdés: kinek lesz nagyobb sikere a két bécsi magyar közül, akik bizonyára hazajönnek majd egy kicsit a főpróbára és a premierre, mert hát ez úgy illik és ez kell a magyarnak. (Ky.)

Albán lovas csendőrség.

Magánfelvétel.

Hangversenyek.

Winterri Rudolf előadó és kísérleti estéje az „Akarat-átvitel csodáiról“ nov. 6.-án lesz a Zeneakadémiában. Winterri mutatványai mindenütt bámulatba ejtették a közönséget.

Gyárfás Ipolyka hegedüestését nov. 7.-én tartja a Vigadóban.

Sittard Alfréd, a világhírű orgonaművész, nov. 8.-án adja hangversenyét a Zeneakadémiában,

Földessy Arnold a mindenütt hódító gordonka művész hangversenye nov. 11.-én lesz a Vigadóban. A jegyek tulnyomó része már elkelt.

D'Albert Jenő zongoraestéje nov. 22.-én lesz a Vigadóban.

Pártos István a magyar csodahegedűs nov. 24.-én adja solo hangversenyét az operazenekar közreműködésével. Ennek a fiatal hegedűóriásnak a hangversenye zenei életünk egyik legvonzóbb eseményének ígérkezik.

Dux Claire az ünnepeelt berlini primadonna nov. 30.-án adja egyetlen ária és dalestéjét a Vigadóban.

Ezeket a hangversenyeket a Harmonia r.-t. zeneműkereskedése rendezi és jegyek Váci-u. 19. sz. alatti helyiségében válthatók. Telefon 98—46.

Titkárnő kerestetik főrangú házba. Magyarul és németül tökéletesen levelező, intelligens, 30—40 év körüli feltétlenül urihölgyek küldjék részletesen felszerelt ajánlataikat Gazdasági felügyelőség Budapest, Damjanich-u. 12. III. 14. címre.

Wer sich für
Reit- und
Fahrsport
und
Pferdezucht
interessiert,

lese die illustrierte Sportwochenschrift

„Sankt Georg“

Bezugspreis für 1/4 Jahr M. 6.—

:: Probehefte kostenlos. ::

Verlag Sankt Georg G.m. Berlin W. 35.

Brachfeld F.

Ő csász. és apost. kir. felsége kamarai szállítója.

Uri ing és divatujdonságok.

Uri ruházat mérték szerint.

Női és férfi kész felöltők.

Budapest, V., Dorottya-utca 1. Gizella-tér sarkán.

Különlegessége: Tábori selyeminge.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

Szomorú asszony. A színek csak a testi szem számára színek, a lélek szimbólumoknak érzi őket. A fekete szín gyászjellegét évszázadok szokása hozta szoros eszmei közelségbe, mint a fehérnek a szüziességhez való rokonságát s ebben a gondolatkörben élnek a lángoló szerelem vörös, az irigység sárga és a remény zöld színével egyetemben. A színek hatásai érzések és vágyak, a szín adja meg a világ egész érzéki képét. Byron. Fordításokat csak akkor közlünk, ha nagyon jók és ha maga az eredeti is irodalmi értékű. — Régi előfizető. Köszönjük szives érdeklődését. Mult számunkban megtalálta rá a választ. — Türelmetlen. Sorra kerül. — Látomások. Csalódás. Bizony ezeknek még nagyot kellene nőniök, hogy „megüssék“ a mértéket. — Altenberg. A verset kiadjuk. — R. Győr. Az egyik bevált. — Kuvik. Akkor ember voltál. Nem közölhetők. — Interieur. Egy kicsit még fiatal. — Nunquam revertar. Tegye azt. Vagy legalább is addig ne írjon verseket és novellákat, a míg tanulnia kell. — Átmodtam én is egyszer. Szebbeket álmodják. — Mégis. Mégsem. Egyszerű történet. Ügyes ember írása, de a történet vége ellapul. Próbálkozzék újra, talán egy kicsit hosszabb lélegzetű novellával. A tehetsége kétségtelen. Az öregek és a fiatalok. Ez nem vált be. — N. N. Gyimes. Lüttwitz tábornok kitünő képét dr. Bignio Béláné (Chrysanthème) küldte be nekünk, a kinél a generális teljes tisztikarával megszállva volt. Lüttwitz generális az erdélyi csapatok egyik kitünő vezére.

Felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN

Távollétében a szerkesztésért felel: NÁDASDI BAÁN ACHILLES.
Laptulajdonos: DOBAY ISTVÁN és SZÉNÁSY SÁNDOR DR.
Nyomatott Pápai Ernő műintézetében Budapest. Telefon 127—05.

A Járásaság

IV. kerület, Reáltanoda-utca 18. sz., I. emelet költözködik.

szerkesztősége és kiadóhivatala

1916. november 13-án

új helyiségeibe:

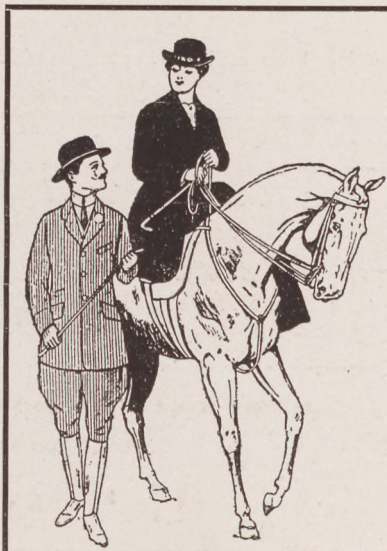
Német tábori pénztárkocsi a nyugati harctéren.

Urmánczy Nándorné
Szakácskönyve
 : az uri világ izlése. :

A könyv ára kötve 3 korona
 60 fillér. A szerző könyvének
 tiszta jövedelmét a háboru árvái
 felségítésére fordítja.

Eltér minden eddigi sablonos rend-
 szertől. A mai viszonyokhoz alkalmaz-
 kodik. Közel 500 eredeti, praktikus étel
 receptjét maga próbálta ki és a ki utána
 csinálja, biztosra mehet. Főszempontjai:
 : takarékoság, izletesség, egészség. :
 Kiállítása igazán művészi: címődelét
 Glatter Gyula festőművész rajzolta.

Megrendelhető: **A Társaság** kiadó-
 hivatalánál, Bpest, Dunapalota-szálló.

JOSEF FISCHER

cs. és kir. udvari és kamarai szabó

WIEN, I., LOBKOWITZ-PLATZ 1.

Divatterem. Katonai és tábori ruhák.
 Elegáns utcai öltözékek, látogató-toi-
 lettek. Kabátok, szörmék. Kosztümök
 14-17 éves fiatal hölgyek részére. Leg-
 újabb szabású hölgylovaglőltözékek

Kosztümök a sport minden ágához.

Izléses férfiruhák legfinomabb kiállítás-
 ban. Szalon-, utcai- és sportöltözékek.

DUNAPALOTA (ezelőtt Ritz) az előkelő társaság szállója.

HUNGÁRIA NAGYSZÁLLODA

Elsőrangu ház Budapesten.

MINDEN MODERN KÉNYELEM:

felvonók, városi- és interurban-telefon, meleg- és hidegvizvezeték.

ÉTTERME AZ ÚRIVILÁG TALÁLKOZÓJA.